

ХАРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ
МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ

19-21
СІЧНЯ
2026

ЗБІРНИК

ФЕСТИВАЛЮ МОЛОДІЖНОЇ НАУКИ 2026

“Медицина третього
тисячоліття”

МІСТО-ГЕРОЙ ХАРКІВ

ЗМІСТ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕДСЕСТРИНСТВА	10
<i>Борзова Наталя Олексіївна</i>	11
ДОПОМОГА СЕРЕДНЬОГО МЕДИЧНОГО ПЕРСОНАЛУ У ПІДТРИМЦІ ПСИХОЛОГІЧНОГО СТАНУ ПАЦІЄНТІВ ОНКОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ	
Волік Марія Сергіївна, Лапіна Софія Станіславівна	12
ОСОБЛИВОСТІ МЕДСЕСТРИНСЬКОГО ДОГЛЯДУ ЗА ХВОРИМИ З АРТЕРІАЛЬНОЮ ГІПЕРТЕНЗІЄЮ ІЗ СУПУТНИМ ХРОНІЧНИМ ОБСТРУКТИВНИМ ЗАХВОРЮВАННЯМ ЛЕГЕНЬ	
Глобіна Наталія Іванівна	15
РОЛЬ СТАРШОЇ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ У ПРОВЕДЕННІ ІНФЕКЦІЙНОГО КОНТРОЛЮ І ПІДВИЩЕННІ БЕЗПЕКИ ПАЦІЄНТІВ	
Гондар Ліра Олександрівна	17
МОТИВАЦІЯ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР ДО ПРОФЕСІЙНОЇ САМООСВИТИ	
Денисова-Полякова Анна Павлівна	19
ОСОБЛИВОСТІ МЕДСЕСТРИНСЬКОГО СУПРОВОДУ У ФІЗИЧНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПІСЛЯ ІНСУЛЬТУ	
Єрмоєнко Галина Володимирівна	21
РОЛЬ МЕДСЕСТРИНСЬКОГО СУПРОВОДУ У ВПРОВАДЖЕННІ МЕТОДУ БУТЕЙКА ДЛЯ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ ІЗ БРОНХІАЛЬНОЮ АСТМОЮ	
Кузьменко Наталія Михайлівна	23
СИМУЛЯЦІЙНЕ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ МЕДСЕСТРИНСЬКОЇ ОСВИТИ: СУЧАСНІ ПІДХОДИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Павленко Аліна Андріївна	25
РОЛЬ СТАНДАРТНИХ ОПЕРАЦІЙНИХ ПРОЦЕДУР В ПРОЦЕСІ ПРОФЕСІЙНОЇ АДАПТАЦІЇ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР	
Пшеничка Ірина Сергіївна	27
ВПЛИВ ПОРУШЕНЬ РЕЖИМУ ЛІКУВАННЯ НА ПЕРЕБІГ ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОГО ПЕРІОДУ У ХВОРИХ ПІСЛЯ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ФЛЕГМОНИ ДНА ПОРОЖНИНИ РОТА	
Стельникович Ніна Савівна	29
ВПЛИВ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ НА ПСИХОЛОГІЧНИЙ СТАН ПАЦІЄНТІВ СТАЦІОНАРУ	
Пантюхова Таїсія Олександрівна, Завиленкова Вероніка Андріївна	31
ПРОФЕСІЙНА РОЛЬ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ ПІСЛЯ АМПУТАЦІЇ НИЖНІХ КІНЦІВОК	
АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ	34
Благовещенський Роман Євгенійович, Капітько Дар'я Сергіївна.	35
ОСОБЛИВОСТІ МАТКОВОГО КРОВОТОКУ У ЖІНОК РЕПРОДУКТИВНОГО ВІКУ З АНОМАЛЬНИМИ МАТКОВИМИ КРОВОТЕЧАМИ ТА СУПУТНЬОЮ ЕКСТРАГЕНІТАЛЬНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ	
Благодир Ангеліка Костянтинівна, Бондарева Ірина Євгенівна	37
ВПЛИВ ЕПІДУРАЛЬНОЇ АНАЛГЕЗІЇ НА ДИНАМІКУ ПОЛОГОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТ ПОЛОГІВ	
Гарт Анна Олегівна	38
ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ВАГІТНОСТІ У ЖІНОК З ДЕФІЦИТОМ ВІТАМІНУ D	
Гордієнко Поліна Олексіївна	40
ІСТМОЦЕЛЕ ПІСЛЯ КЕСАРЕВОГО РОЗТИНУ ЯК ПРИЧИНА АНОМАЛЬНИХ МАТКОВИХ КРОВОТЕЧ: КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК	
Григорян Наріне Аршалуйсівна	42
ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНІХ МЕТОДІВ ЗНЕБОЛЕННЯ ПІД ЧАС ПОЛОГІВ: ТЕХНОЛОГІЇ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ	
Діхтяренко Вікторія Олегівна, Аралов Олег Миколайович	44
ВПЛИВ ОКСИГЕНОТЕРАПІЇ НА БЛОКСИНТЕЗУЮЧУ ФУНКЦІЮ ПЛАЦЕНТИ ПРИ ЛІКУВАННІ ПЛАЦЕНТАРНОЇ НЕДОСТАТНОСТІ	

Зуб Олександр Валерійович	45
МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПУХЛИНОПОДІБНИХ УТВОРЕНЬ ЯЄЧНИКІВ У ЖІНОК З ОЖИРІННЯМ	
Калінін Данило Емільович	47
ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ РАНЬОГО СКРИНІНГУ ПРЕЕКЛАМПСІЇ: СУЧАСНИЙ ОГЛЯД	
Колубатко Марія Василівна	49
ВІРУС ПАПІЛОМИ ЛЮДИНИ ТА ВАКЦИНАЦІЯ : ВПЛИВ ВАКЦИНИ ПРОТИ ПАПІЛОМАВІРУСУ НА ЕПІДЕМІОЛОГІЮ РАКУ ШИЙКИ МАТКИ У СВІТІ	
Конопля Ліна Адріївна, Феськова Анна Олександрівна	51
РОЛЬ МІКРОБІОМУ У ПІДТРИМЦІ РЕПРОДУКТИВНОГО ЗДОРОВ'Я ЖІНКИ	
Кудін Ілля Дмитрович	53
МАТЕРИНСЬКО-ПЛОДОВА ІНФЕКЦІЯ ЯК ЧИННИК АКТИВАЦІЇ ЕРИПТОЗУ У ВАГІТНИХ	
Кулешова Таїсія Андріївна	55
ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ОНКОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ (КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК)	
Ксьонз Ольга Сергіївна	57
КЛІНІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕБІГУ ВАГІТНОСТІ У ПАЦІЄНТОК ПІСЛЯ НЕФРЕКТОМІЇ	
Лазирська Анна Вячеславівна	59
ХРОНІЧНИЙ ЕНДОМЕТРИТ ЯК ПРИЧИНА ВТОРИННОГО БЕЗПЛІДДЯ ТА НЕВИНОШУВАННЯ ВАГІТНОСТІ:КЛІНІЧНЕ СПОСТЕРЕЖЕННЯ	
Негода Юлія Сергіївна	61
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК СТОМАТОЛОГІЧНОГО ЗДОРОВ'Я ТА ПЕРЕБІГУ ВАГІТНОСТІ: СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД НА ПРОБЛЕМУ	
Новікова Анна Миколаївна	63
ДЕЯКІ НОВІТНІ АСПЕКТИ В ЗАСТОСУВАННІ РОСЛИННИХ ЕСТРОГЕНІВ ПРИ СИНДРОМІ ПОЛІКІСТОЗУ ЯЄЧНИКІВ	
Павленко Неля Сергіївна, Ускова Дар'я Сергіївна	65
ВПЛИВ ОЖИРІННЯ НА ЖІНОЧУ РЕПРОДУКТИВНУ ФУНКЦІЮ	
Пелих Іван Миколайович	69
ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ АНОМАЛЬНИХ МАТКОВИХ КРОВОТЕЧ У ЖІНОК РЕПРОДУКТИВНОГО ВІКУ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ	
Сергієнко Ганна Валеріївна, Луцький Андрій Сергійович	72
ПОКАЗНИКИ ЕКСТРАКОРПОРАЛЬНОГО ЗАПЛІДНЕННЯ ПРИ ІМУНОЛОГІЧНОМУ БЕЗПЛІДДІ У ЧОЛОВІКІВ	
Страховецька Марина Віталіївна, Москалець Марина Олександрівна	74
НАДАННЯ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ЖІНКАМ З УШКОДЖЕННЯМ ОРГАНІВ МАЛОГО ТАЗУ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ	
Таранська Ганна Олексіївна	76
ВИКОРИСТАННЯ КОМБІНОВАНИХ ОРАЛЬНИХ КОНТРАЦЕПТИВІВ ЯК МОНОТЕРАПІЇ ПРИ АКНЕ У ЖІНОК 18–35 РОКІВ: АНАЛІЗ МОТИВАЦІЇ ПАЦІЄНТОК ТА КЛІНІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ	
Фішензон Софія Олексіївна	79
ОЦІНКА РІВНЯ УЧАСТІ ТА ОБІЗНАНОСТІ ЖІНОК ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ У ПРОГРАМАХ СКРИНІНГУ РАКУ МОЛОЧНОЇ ЗАЛОЗИ ТА ШИЙКИ МАТКИ	
Хорошун Євгенія Віталіївна	81
ПАТОФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ ЕМБОЛІЗАЦІЇ МАТКОВИХ АРТЕРІЙ НА ОВАРІАЛЬНИЙ РЕЗЕРВ	
Цимбал Марина Миколаївна	83
КЛІНІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ПОРУШЕНЬ ФУНКЦІЇ ЩИТОПОДІБНОЇ ЗАЛОЗИ В АКУШЕРСЬКО-ГІНЕКОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ	
ВНУТРІШНІ ХВОРОБИ	86

Барбашова Анастасія Георгіївна	87
ASSESSMENT OF THE FEATURES OF ANTIHYPERTENSIVE THERAPY AND COMPLIANCE OF PATIENTS OF DIFFERENT AGE CATEGORIES	
Богданова Єва Сергіївна, Федорова Марія Максимівна	89
ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ФОРМАТУ PROBLEM BASED LEARNING ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ КЛІНІЧНОГО МИСЛЕННЯ	
Волік Марія Сергіївна	92
ОЦІНКА ВПЛИВУ ХРОНІЧНОГО ОБСТРУКТИВНОГО ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ПАЦІЄНТІВ	
Гарькуша Світлана Миколаївна	94
МЕДСЕСТРИНСЬКА ДОПОМОГА ПРИ ЦУКРОВОМУ ДІАБЕТИ 1 ТИПУ: ЗАВДАННЯ ТА ВИКЛИКИ	
Григорян Наріне Аршалуйсівна	95
АНАЛІЗ ФАКТОРІВ РИЗИКУ СЕРЦЕВО-СУДИННИХ ЗАХВОРЮВАНЬ СЕРЕД СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ: ХАРЧОВІ ЗВИЧКИ, СПОСІБ ЖИТТЯ ТА СПАДКОВІСТЬ	
Гріднева Ольга Володимирівна	97
ОСОБЛИВОСТІ ЛІПІДНОГО ПРОФІЛЮ ХВОРИХ ІЗ ШЕМІЧНОЮ ХВОРОБОЮ СЕРЦЯ ТА СУПУТНИМ ОЖИРІННЯМ	
Гріднева Ольга Володимирівна	99
ХАРАКТЕРИСТИКИ ВУГЛЕВОДНОГО ОБМІНУ У ХВОРИХ ІЗ КОМОРБІДНІСТЮ ШЕМІЧНОЇ ХВОРОБИ СЕРЦЯ ТА ОЖИРІННЯ	
Ксьонз Ольга Сергіївна	102
РАННЯ ДІАГНОСТИКА ДІАБЕТИЧНОЇ НЕФРОПАТІЇ	
Остроухова Катерина Максимівна	104
КЛІНІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ АКНЕ У ДІАГНОСТИЦІ ВНУТРІШНІХ ЗАХВОРЮВАНЬ	
Самойлова Ангеліна Вадимівна, Вороной Ілля Вікторович	106
ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА»	
Старкова Віолетта Дмитрівна	108
ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ РАЦІОНУ НА РИЗИК РОЗВИТКУ АТЕРОСКЛЕРОЗУ	
Стрельнікова Ірина Миколаївна	111
ПОСТІН'ЄКЦІЙНІ УСКЛАДНЕННЯ ТА РОЛЬ МЕДИЧНОЇ СЕСТРИ В ЗАПОБІГАННІ ЇХ ВИНЕКНЕННЮ	
Трач Вікторія Володимирівна, Скакунов Максим Олексійович	113
КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК: ТРОМБОЕМБОЛІЯ ЛЕГЕНЕВОЇ АРТЕРІЇ У ПАЦІЄНТА З ОНКОЛОГІЧНИМ ЗАХВОРЮВАННЯМ	
Федорова Марія Максимівна	115
TREATMENT OF ACUTE VERTEBROGENIC PAIN SYNDROME AT THE OUTPATIENT STAGE IN A FRONTLINE CITY	
Фіалка Віолета Олександрівна	118
ВПЛИВ НЕДОСИПАННЯ НА НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ	
Фішензон Ілля Феліксович	120
ДИНАМІКА ЗМІН КАПІЛЯРНОЇ АРХІТЕКТОНІКИ НА ТЛІ ТЕРАПІЇ АЛЬФА-ЛІПОЄВОЮ КИСЛОТОЮ ТА ІЛОПРОСТОМ У ХВОРИХ НА ВТОРИННИЙ СИНДРОМ РЕЙНО	
Фомін Владлен Сергійович, Коваленко Андрій Олегович	122
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВАКЦИНАЦІЇ ПРОТИ COVID-19 У ПАЦІЄНТІВ, ЯКІ ЖИВУТЬ З ВІЛ	
Ярошевська Анна Олександрівна	125
ФАКТОРИ РИЗИКУ ТА РІВЕНЬ ПОІНФОРМОВАНОСТІ ОСІБ МОЛОДОГО ВІКУ ЩОДО РОЗВИТКУ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ	

ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ	128
Барабаш Софія Олегівна, Голубнича Мар'яна Олександрівна ВПЛИВ COVID-19 ТА ПОВ'ЯЗАНИХ ЗАХОДІВ НА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я: РИЗИКИ, ПОПУЛЯЦІЙНІ ЗМІНИ ТА ГРУПИ РИЗИКУ	129
Вакуленко Аліна Іванівна, Бережна Антоніна Валентинівна ПОПЕРЕЧНЕ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ ОБІЗНАНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ЩОДО СКАЗУ	131
Вус Мирослава Вадимівна ЕВОЛЮЦІЯ ВІРУСІВ І ВИКЛИКИ ВАКЦИНАЦІЇ У XXI СТОЛІТТІ	133
Вус Мирослава Вадимівна СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДІАГНОСТИКИ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ВІРУСНИХ ІНФЕКЦІЙ	135
Кайнара Вадим Максимович КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК ІНФЕКЦІЇ, СПРИЧИНЕНОЇ CRE, У ПАЦІЄНТА НАРКОЛОГІЧНОГО ВІДДІЛЕННЯ	136
Райлян Галина Миколаївна, Семенченко Яна Віталіївна ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ НА ІНФЕКЦІЙНІ ХВОРОБИ В ХАРКІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНОЇ СИТУАЦІЇ	138
Саченко Дарина Віталіївна СТАН ПИТАННЯ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ НА ВИПАДОК ЇХ ІНФІКУВАННЯ НА РОБОЧОМУ МІСЦІ. МОЖЛИВІ ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМИ	140
Фомін Владлен Сергійович, Коваленко Андрій Олегович ЕКТИВНІСТЬ МЕТОДІВ ШВИДКОЇ ДЕЗИНФЕКЦІЇ ВОДИ В ПОЛЬОВИХ УМОВАХ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНИХ ЗАСОБІВ ПРОФІЛАКТИКИ КИШКОВИХ ІНФЕКЦІЙ	142
Чекой Марина Олександрівна, Оршацька Марта Рубенівна ОЦІНКА ВПЛИВУ ЗАСТОСУВАННЯ КОРТИКОСТЕРОЇДІВ У ХВОРИХ НА ГОСТРИЙ ГЕПАТИТ В ЯК ФАКТОРУ РИЗИКУ ПОДАЛЬШОЇ ХРОНІЗАЦІЇ ПАТОЛОГІЧНОГО ПРОЦЕСУ	144
КЛІНІЧНА МЕДИЦИНА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА	146
Борботько Марія Сергіївна ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ	147
Ворошило Анастасія Олексіївна ОБІЗНАНІСТЬ, РОЗПОВСЮДЖЕНІСТЬ ТА ХАРЧОВІ ЗВИЧКИ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ У КОНТЕКСТІ НЕПЕРЕНОСИМОСТІ ЛАКТОЗИ	149
Калінін Данило Емільович РОЛЬ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ У ЗАХИСТІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я	151
Коваль Софія Вадимівна, Шевченко Софія Вітлаївна ДИСБАЛАНС ЗУСИЛЬ ТА ВИНАГОРОДИ ЯК ПРИЧИНА РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОГО ВИГОРАННЯ У ЛІКАРІВ ІНТЕНСИВНОЇ ТЕРАПІЇ	153
Лисак Марина Сергіївна, Жуков Андрій Павлович ЕМОЦІЙНЕ ПЕРЕЇДАННЯ В УМОВАХ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ: НУТРИТИВНІ СТРАТЕГІЇ СТАБІЛІЗАЦІЇ СТАНУ	155
Осіковська Поліна Вадимівна ОХОРОНА ПРАЦІ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПРОТЕЗИСТА-ОРТЕЗИСТА	157
Парамонова Анна Олександрівна GENDER DIFFERENCES IN STRESS-RELATED BEHAVIOR AMONG EMERGENCY RESCUE SERVICE WORKERS	159
Шевченко Софія Віталіївна РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ТУБЕРКУЛЬОЗУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	160
МЕДИЧНА ГЕНЕТИКА	163
Ахмедова Юлія Романівна АЛГОРИТМІЧНИЙ ПІДХІД ДО ЛАБОРАТОРНОЇ ОЦІНКИ ПАЦІЄНТІВ ЗПІДВИЩЕНИМИ РІВНЯМИ АМІАКУ ТА ЛАКТАТУ	164

Вакулєнко Аліна Іванівна	165
ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ РІДКІСНОГО СИНДРОМУ FOXR1: КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК	
Єфреєнко Наталія Олександрівна	168
ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ТА ВЕДЕННЯ ПАЦІЄНТІВ З МУКОВІСЦИДОЗОМ: КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК	
Ковалєнко Єлизавєта Валеріївна	170
СИГНАЛЬНИЙ ШЛЯХ TGF- β У ПАТОГЕНЕЗІ СПАДОВИХ СУДИННИХ АНЕВРИЗМ	
Купріяничук Юлія Миколаївна	172
СИНДРОМ ШААФА–ЯНГА, ЗУМОВЛЕНИЙ МУТАЦІЄЮ ГЕНА MAGEL2: ОПИС КЛІНІЧНОГО ВИПАДКУ	
Молодецька Дар'я Геннадіївна	174
РОЛЬ ФОЛАТНОГО ЦИКЛУ В ЕПІГЕНЕТИЧНІЙ РЕГУЛЯЦІЇ ПРИ РОЗЛАДАХ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА ТА ЗНАЧЕННЯ ГЕНА MTHFR	
Русіна Анастасія Миколаївна, Логвіна Аліна Андріївна	176
ОСОБЛИВОСТІ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ХВОРОБИ ГОШЕ	
МОВА. КУЛЬТУРА. СОЦІУМ	179
Арутюнян Марія Романівна	180
ЛАТИНСЬКА ТЕРМІНОЛОГІЯ В АРОМОЛОГІЇ	
Гаврилова Ірина Андріївна	182
ВПЛИВ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ НА ПСИХІЧНИЙ СТАН ЛЮДИНИ	
Гламазда Олександр Олександрович	185
МОВНИЙ ЛАНДШАФТ УКРАЇНИ. ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ НОРМИ	
Гулько Артем Ярославович	187
ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ОНЛАЙН ТА ОФЛАЙН НАВЧАННЯ	
Зеліско Ангеліна Юріївна	189
ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СОМАТИЧНОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ В УКРАЇНСЬКІЙ, ЛАТИНСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА ПОЛЬСЬКІЙ МОВАХ	
Іконнікова Вікторія Іванівна	192
АНАЛІЗ СТРУКТУРИ ТА ПОХОДЖЕННЯ НАЗВ ПАТОЛОГІЙ ШКІРИ	
Іліка Анастасія Олександрівна, Столащук Марта Петрівна	194
ВЕРБАЛЬНА АГРЕСІЯ В МЕДИЧНОМУ СПІЛКУВАННІ: ПРИЧИНИ ТА НАСЛІДКИ	
Жадан Юлія Олександрівна	196
ГРЕКО-ЛАТИНСЬКІ КОМПОНЕНТИ У НАЗВАХ АНОМАЛІЙ РОЗВИТКУ РОТОВОЇ ПОРОЖНИНИ ТА ЗУБІВ	
Матюхіна Єлизавєта Сергіївна, Сорокіна Альбіна Олександрівна	198
EFFECTS OF SOCIAL MEDIA USE ON CHILDREN'S PSYCHE	
Полушкіна Ангеліна Сергіївна	200
ВЕРБАЛЬНА ТЕРПИМІСТЬ ЯК СКЛАДНИК ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ ЛІКАРЯ	
Помінчук Альбіна Олексіївна	202
ЕТИМОЛОГІЯ НАЗВ РОСЛИН, ЩО РЕГУЛЮЮТЬ АПЕТИТ І ТРАВЛЕННЯ	
Рябова Софія Віталіївна	205
ОСОБЛИВОСТІ ЕПОНІМІЇ У ТЕРМІНАХ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ	
Суханова Софія Володимирівна	207
АЛХІМІЧНІ ВИТОКИ АНАТОМІЧНИХ ЗНАТЬ ТА ПРАКТИК	
Шевченко Анастасія Ігорівна	209
НАЗВИ АНАТОМІЧНИХ СТРУКТУР СЕРЦЯ В ЕТИМОЛОГІЧНОМУ АСПЕКТІ	
Шевченко Анастасія Ігорівна	212
СВОЄРІДНІСТЬ ТЕРМІНІВ ІЗ КОМПОНЕНТОМ -STOMIA НА ПОНАЧЕННЯ ХІРУРГІЧНИХ ІНТЕРВЕНЦІЙ	
Щєрбакова Софія Олексіївна	215
ПРОФЕСІЙНА ТЕРМІНОЛОГІЯ У МЕДИЧНИХ ТЕЛЕСЕРІАЛАХ: «АНАТОМІЯ ГРЕЙ»	

НЕЙРОНАУКИ	217
Власенко Карина Анатоліївна, Костюк Єлизавета Віталіївна	218
ВПЛИВ СЕЗОННОГО ПЕРЕВЕДЕННЯ ЧАСУ НА БІОРИТМИ ТА ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ СТАН ОРГАНІЗМУ ЛЮДИНИ	
Гармаш Ірина Віталіївна	220
ОСОБЛИВОСТІ ЕМОЦІЙНОГО СТАНУ ТА СТРУКТУРИ СТРАХІВ СЕРЕД ОСІБ МОЛОДОГО ВІКУ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ	
Громко Євгенія Артурівна	222
СИНДРОМ «BRAIN FOG»: НЕВРОЛОГІЧНИЙ СИМПТОМ ЧИ ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ ФЕНОМЕН?	
Овчаренко Ніна Михайлівна	224
ЧЕРЕЗШКІРНА ХІМІЧНА СИМПАТЕКТОМІЯ ЯК МЕТОД ЛІКУВАННЯ КОМПЛЕКСНОГО РЕГІОНАРНОГО БОЛЬОВОГО СИНДРОМУ II ТИПУ: ПОПЕРЕДНІ РЕЗУЛЬТАТИ	
Стромило Артем Володимирович	226
КЛІНІЧНИЙ ВИПАДОК ПАЦІЄНТКИ З НАСЛІДКАМИ ГЕРПЕСВІРУСНОГО МЕНІНГОЕНЦЕФАЛІТУ	
Таранська Ганна Олексіївна	227
ПОРІВНЯЛЬНА ЕФЕКТИВНІСТЬ ХАРЧОВИХ ДЖЕРЕЛ ТА ФАРМАКОЛОГІЧНИХ ДОБАВОК ВІТАМІНІВ ГРУПИ В ДЛЯ ПІДТРИМКИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ЛІКУВАННЯ ЗАХВОРЮВАНЬ НЕРВОВОЇ СИСТЕМИ	
Трач Вікторія Володимирівна, Суховєєва Анастасія Олексіївна	230
ПОСТІЗОМЕТРИЧНА РЕЛАКСАЦІЯ У ПРОФІЛАКТИЦІ ЦЕРВІКОГЕННИХ ЦЕФАЛГІЙ ПРИ СТАТИЧНИХ НАВАНТАЖЕННЯХ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА	
Фісун Ксенія Олегівна	232
ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК КИШКОВОЇ МІКРОБІОТИ З ПАТОГЕНЕЗОМ І ПРОГРЕСУВАННЯМ ХВОРОБИ ПАРКІНСОНА	
Чеверда Валерія Вікторівна	234
МІГРЕНЬ В УМОВАХ ВІЙНИ В УКРАЇНІ: КЛІНІЧНІ ПРОЯВИ, ПАТОГЕНЕТИЧНІ МЕХАНІЗМИ ТА СУЧАСНИЙ ПОГЛЯД	
Чуприна Марія Валеріївна, Батюк Лідія Вадимівна	236
ПОСТТРАВМАТИЧНЕ ЗРОСТАННЯ	
ПЕДІАТРИЯ ТА НЕОНАТОЛОГІЯ	238
Жолудь Вікторія Вікторівна, Пастерюк Віола Геннадіївна	239
ВПЛИВ СПОЖИВАННЯ КОФЕЇНУ НА РИЗИК РОЗВИТКУ ДЕФІЦИТУ ЗАЛІЗА У ПІДЛІТКІВ	
Новікова Анна Миколаївна	241
ДИФЕРЕНЦІАЛЬНА ДІАГНОСТИКА ГОСТРОГО ОБСТРУКТИВНОГО БРОНХІТУ ТА ПЕРШОГО ЕПІЗодУ БРОНХІАЛЬНОЇ АСТМИ У ДІТЕЙ	
Чуніховська Єліна Сергіївна	243
SHOULD THE PAIN SYNDROME IN CHILDREN BE CURED BY CANNABIS DRUGS?	
ПРОФІЛАКТИЧНА МЕДИЦИНА ТА ГРОМАДСЬКЕ ЗДОРОВ'Я	246
Гаврилюк Діана Володимирівна, Хрімлі Богдан Юрійович	247
ВАЖЛИВІСТЬ ЦИФРОВОЇ ГІГІЄНИ ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЯКОСТІ СЛУХУ, ПРОФІЛАКТИКИ ХРОНІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ТА ПОРУШЕНЬ ЗОРУ У МОЛОДІ	
Гаврилюк Діана Володимирівна, Хрімлі Богдан Юрійович	249
РОЗЛАДИ ХАРЧОВОЇ ПОВЕДІНКИ В УМОВАХ ВІЙНИ	
Громко Євгенія Артурівна	252
ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ ТА АДАПТАЦІЙНИЙ ЕФЕКТ ЛІКУВАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ	
Кайсіна Софія Михайлівна, Лисак Марина Сергіївна	254
ГІГІЄНИЧНА ОЦІНКА ДОЦІЛЬНОСТІ ВЖИВАННЯ МОЛОКА ТА ЙОГО ЗАМІННИКІВ ПАЦІЄНТАМИ З ХРОНІЧНОЮ ХВОРОБОЮ НИРОК	
Калінін Данило Емільович	257
РОЛЬ ПРАВИЛ БЕЗПЕКИ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ У ЗАХИСТІ ГРОМАДСЬКОГО ЗДОРОВ'Я	
Косенко Катерина Іванівна, Гиренко Анна Віталіївна	260
РОЛЬ МОЗОЧКОВИХ ДИСФУНКЦІЙ У ПАТОГЕНЕЗІ РОЗЛАДІВ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ	
Лілітко Дар'я Андріївна, Удовиченко Катерина Олександрівна	261
ЕНДОКРИННІ СИНДРОМИ ЯК ПРИЧИНА ВТОРИННОЇ АРТЕРІАЛЬНОЇ ГІПЕРТЕНЗІЇ	

Нізяєва Валерія Василівна	263
ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ОБІЗНАНОСТІ УЧНІВ СЕРЕДНІХ ШКІЛ ЩОДО ІНФЕКЦІЙ, ЩО ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕВИМ ШЛЯХОМ	
Старіченко Єлизавета Андріївна	265
РІВЕНЬ ОБІЗНАНОСТІ СТУДЕНТІВ ПРО ВПЛИВ НАДМІРНОГО СПОЖИВАННЯ КОФЕЇНУ НА КОГНІТИВНУ ПРАЦЕЗДАТНІСТЬ ТА ЕМОЦІЙНИЙ СТАН	
Фісун Олена Валеріївна, Семяниста Марія Павлівна	268
МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНА ВЗАЄМОДІЯ ЯК ФУНДАМЕНТ ЕФЕКТИВНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ПАЦІЄНТІВ (НА ПРИКЛАДІ ВІДДІЛЕННЯ МЕДИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ФЛІЇ «УНІВЕРСИТЕТСЬКА ЛІКАРНЯ» ХНМУ)	
СТОМАТОЛОГІЯ	271
Волошко Денис Олександрович, Городецька Ксенія Зурабівна	272
ГЕНЕТИЧНО ОБУМОВЛЕНІ РИЗИКИ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ЗАСОБІВ ДЛЯ АНЕСТЕЗІЇ ТА ЗНЕБОЛЕННЯ В СТОМАТОЛОГІЧНІЙ ПРАКТИЦІ	
Комаров Артем Олексійович	276
СТУПІНЬ СФОРМОВАНOSTI НАВИЧОК ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ГІГІЄНИ ПОРОЖНИНИ РОТА У ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ МЕДИЧНИХ ТА НЕМЕДИЧНИХ ЗВО СУСПІЛЬНО-ГУМАНІТАРНІ НАУКИ. ПСИХОЛОГІЯ ТА ПЕДАГОГІКА	279
Сметанюк Мирослава Романівна	280
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ СТУДЕНТІВ	
Хмельниченко Ксенія Василівна	282
ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ МАЙБУТНЬОГО ПСИХОЛОГА	
ТЕОРЕТИЧНА ТА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНА МЕДИЦИНА	284
Бухмін Олексій Олексійович, Глушко Володимир Васильович	285
АУТОІМУННЕ УРАЖЕННЯ БАЗАЛЬНИХ МЕМБРАН ПРИ СИНДРОМІ ГУДПАСЧЕРА	
Гаврашенко Софія Едуардівна	287
ПОСТТРАВМАТИЧНИЙ СТРЕСОВИЙ СИНДРОМ: ПАТОФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ	
Гойдіна Валерія Сергіївна	289
ЕФЕКТ РІЗНИХ ДОЗ ЦИСПЛАТИНУ НА ЖИТТЄЗДАТНІСТЬ КЛІТИННОЇ ЛІНІЇ L929	
Галича Марія Сергіївна, Строна Іван Дмитрович, Зубенко Єгор Андрійович	291
ПАТОФІЗІОЛОГІЯ РОСТУ ЛЕЙОМІОМИ МАТКИ ПІД ЧАС ВАГІТНОСТІ: РОЛЬ ГОРМОНАЛЬНИХ ФАКТОРІВ ТА СУДИННИХ ЗМІН	
Громко Євгенія Артурівна	293
ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА ФЕЛІНОТЕРАПІЇ ТА КАНІСТЕРАПІЇ ЯК МЕТОДІВ ПСИХОЕМОЦІЙНОЇ ПІДТРИМКИ НА ОСНОВІ АНКЕТУВАННЯ	
Доценко Карина Сергіївна, Шевчук Марія Юріївна	295
ХІМІЯ В СУЧАСНИХ ГАДЖЕТАХ: ПЛЮСИ, ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ	
Дугар Даніель Олексійович	297
БІОХІМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЯТОРНИХ Т-КЛІТИН (TREG) ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ФУНКЦІОНУВАННЯМ CAR-T КЛІТИН	
Іонашку Еммануїл Русланович	299
ПОЛІМОРФІЗМ ЦИТОХРОМІВ P450 ТА ЇХ ВПЛИВ НА МЕТАБОЛІЗМ ЛІКІВ	
Іонашку Еммануїл Русланович	301
ФРАКТАЛЬНИЙ АНАЛІЗ ВІКОВИХ ЗМІН ПІРАМІДАЛЬНИХ НЕЙРОНІВ НЕОКОРТЕКСУ ЛЮДИНИ	

Кrawczyk Katarzyna Maria	304
LIFE UNDER PRESSURE: ANALYZING SPERM VITALITY IN MICROENVIRONMENT. A CASE STUDY	
Кизим Софія Євгенівна	306
РОЛЬ ГЛУТАМАТА ТА АЦЕТИЛХОЛІНУ У ФОРМУВАННІ ПАМ'ЯТІ	
Кийко Поліна Андріївна	309
ВІДПОВІДЬ «FIGHT-OR-FLIGHT» - РОЛЬ СИМПАТОАДРЕНАЛОВОЇ СИСТЕМИ В АДАПТАЦІЇ ВІСЦЕРАЛЬНИХ ТА КОГНТИВНИХ ФУНКЦІЙ ПІД ЧАС СТРЕСУ ТА ВІДНОВЛЕННЯ	
Куліш Аліна Юріївна	311
КРИТЕРІЇ ДОСТОВІРНОСТІ ЕКСПЕРТНОГО ВИСНОВКУ У ДІАГНОСТИЦІ НАСТАННЯ СМЕРТІ ВНАСЛІДОК УТОПЛЕННЯ	
Марчук Альбіна Віталіївна, Таран Олексій Сергійович, Гейдаров Гусейн	314
ВПЛИВ НАЦІОНАЛЬНИХ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ НА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	
Нефедова Аліна Рагіфівна, Волошко Денис Олександрович	317
МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ ІМУНОДЕФІЦИТУ ПРИ ВІСКОТТ-ОЛДРІЧ СИНДРОМІ	
Онопрієнко Данило Валерійович	319
РОЛЬ ОКСИДУ АЗОТУ В ПАТОГЕНЕЗІ ЗАХВОРЮВАНЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ ІЗ ЗАПАЛЕННЯМ	
Осієва Сабіна Рамазанівна	321
СУДОВО-МЕДИЧНА ДІАГНОСТИКА ПРИ ВСТАНОВЛЕННІ ПРИЧИНОЮ СМЕРТІ ОТРУЄННЯ ОКСИДОМ ВУГЛЕЦЮ	
Ослам Єлизавета Юріївна	322
ВІСЬ «МОЗОК–КИШЕЧНИК»: ФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ВЗАЄМОДІЇ	
Ослам Єлизавета Юріївна	324
РОЛЬ ЦИКЛООКСИГЕНАЗ В ПАТОГЕНЕЗІ ЗАПАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ	
Погребна Аріна Юріївна, Кузнецова Ірина Костянтинівна, Кузнецова Мілена Олександрівна	326
ВПЛИВ ФАКТОРУ ВІЙНИ НА РЕПРОДУКТИВНУ СИСТЕМУ ДІВЧАТ	
Погребна Аріна Юріївна, Кузнецова Ірина Костянтинівна, Кузнецова Мілена Олександрівна	328
ВПЛИВ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ ПІД ЧАС ВІЙНИ НА МЕНСТРУАЛЬНИЙ ЦИКЛ	
Рзаєва Нурай Асаф кизи	330
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ КЕСАРЕВОГО РОЗТИНУ	
Стеблянко Єлизавета Антонівна	332
СЕЛЕН: БІОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ТА ВПЛИВ НА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ	
Сухарева Лілія Павлівна	334
МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ СТРОМАЛЬНОГО КОМПОНЕНТУ ЛЕГЕНЬ ПОТОМСТВА, ЩО ВНУТРІШНЬОУТРОБНО ПІДДАВАЛОСЯ ВПЛИВУ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО МАТЕРИНЬСЬКОГО ХРОНІЧНОГО ЗАПАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ СЕЧОСТАТЕВОЇ СИСТЕМИ	
Таран Олексій Сергійович, Марчук Альбіна Віталіївна, Гейдаров Гусейн	336
ВПЛИВ АНГЛОМОВНОЇ МУЗИКИ НА ПСИХОЕМОЦІЙНИЙ СТАН ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО МЕДИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ	
Уманець Олександра Олександрівна	339
МОРФОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПЕРИЦИТИВ МІКРОСУДИННОГО РУСЛА ТА ЇХ ФЕНОТИПОВА ПЛАСТИЧНІСТЬ У НОРМІ	
Шамрай Марія Волоимирівна	341
ХІМІЯ В ПРОФЕСІЇ МАЙБУТНЬОГО ХІРУРГА	
Щербина Євгенія Олегівна	343
ПОСТІНФЕКЦІЙНІ АУТОІМУННІ СИНДРОМИ ЯК НАСЛІДОК ІМУННОЇ ДЕЗАДАПТАЦІЇ	

ХІРУРГІЯ ТА ТРАВМАТОЛОГІЯ _____	
345	
Гончаров Андрій Сергійович _____	346
SURGICAL TREATMENT OF PATIENTS WITH SOLID NEOPLASM OF THE PANCREAS	
Книгін Михайло Вадимович _____	347
ЕТАПНЕ ХІРУРГІЧНЕ ЛІКУВАННЯ ПЕРФОРАЦІЙ ТОВСТОЇ КИШКИ З ВИКОРИСТАННЯМ ВАКУУМ-АСИСТОВАНОЇ ЛАПАРОСТОМІЇ	
Костюк Єлизавета Віталіївна, Власенко Карина Анатоліївна _____	349
ВПЛИВ АНАТОМІЧНИХ ВАРІАНТІВ ЖОВЧНИХ ПРОТОК НА УСКЛАДНЕННЯ ХОЛЕЦИСТЕКТОМІЇ	
Лілітко Дар'я Андріївна, Удовиченко Катерина Олександрівна _____	353
РОЛЬ ОНКОЛОГІЧНОЇ МЕДСЕСТРИ У ВПРОВАДЖЕННІ ПРОТОКОЛІВ ERAS	
Медведев Ігор Олександрович _____	355
МОЖЛИВІСТЬ УДОСКОНАЛЕННЯ ВІДЕОТОРАСКОПІЧНИХ МЕТОДІВ ВІДНОВЛЕННЯ ЛЕГЕНЕВОЇ СИСТЕМИ ЗА ДОПОМОГОЮ ШІ	
Негода Юлія Сергіївна _____	356
ОСОБЛИВОСТІ МЕДИЧНОГО СОРТУВАННЯ ЦИВІЛЬНИХ ПОРАНЕНИХ З АБДОМІНАЛЬНОЮ ТРАВМОЮ	
Олефіренко Каріна Олександрівна _____	359
СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПІСЛЯ ОПЕРАТИВНОГО ЛІКУВАННЯ ПЕРЕЛОМІВ ГОМІЛКОВОСТОПНОГО СУГЛОБА	
Радловська Юлія Віталіївна _____	364
ЛАПАРОСКОПІЧНА НЕФРЕКТОМІЯ ЯК СУЧАСНИЙ СТАНДАРТ ХІРУРГІЧНОГО ЛІКУВАННЯ ПРИ ПАТОЛОГІЯХ НИРКИ	
Фісун Анастасія Миколаївна, Курафеева Ольга Вікторівна, Криворочко Зоряна Сергіївна _____	367
ВПЛИВ ЕКСПЛАНТАЦІЇ НА ГЕМОЦИРКУЛЯЦІЮ ЯЄЧКА У ЧОЛОВІКІВ ФЕРТИЛЬНОГО ВІКУ	
Чопенко Маргарита Миколаївна, Богданова Єва Сергіївна, Поповська Єлизавета Олегівна _____	369
МЕХАНІЧНЕ СТЕПЛЕРНЕ ЗАШИВАННЯ РАН МІОКАРДУ ПРИ БОЙОВИХ ПРОНИКАЮЧИХ ПОРАНЕННЯХ СЕРЦЯ	
Штикер Ангеліна Станіславівна _____	371
ЕФЕКТИВНІСТЬ РУКАВНОЇ РЕЗЕКЦІЇ ШЛУНКА У ПАЦІЄНТІВ ІЗ МОРБІДНИМ ОЖИРІННЯМ ТА СУПУТНИМ МЕТАБОЛІЧНИМ СИНДРОМОМ	
Штикер Ангеліна Станіславівна _____	374
ЛІКУВАЛЬНА ТАКТИКА ПРИ АХАЛАЗІЇ СТРАВОХОДУ: СУЧАСНІ МЕТОДИ ТА ПІДХОДИ	

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МЕДСЕСТРИНСТВА

“Медицина третього
тисячоліття”

Старкова Віолетта Дмитрівна

ДОСЛІДЖЕННЯ ВПЛИВУ РАЦІОНУ НА РИЗИК РОЗВИТКУ АТЕРОСКЛЕРОЗУ

Україна, Харків

Харківський національний медичний університет

Кафедра внутрішньої медицини №1

Науковий керівник: Тверезовська І.І.

Актуальність: Атеросклероз – проблема, на яку страждає значний відсоток людей у суспільстві, і яка може призводити до важких хронічних захворювань та надалі до інвалідності. Розвиток цієї патології є складним й багатофакторним, але значною мірою залежить від способу життя та харчової поведінки окремої людини. Зв'язок між способом харчування та виникненням атеросклерозу є суперечливим. Безпосередньо патерни харчової поведінки не являються пусковим фактором розвитку патологічного стану, але харчові звички певною мірою зумовлюють появу низки захворювань, що безпосередньо пов'язані з появою атеросклерозу: метаболічний стеатоз, ожиріння, цукровий діабет тощо.

Матеріали та методи: Проаналізовано 16 наукових джерел з сучасних наукометричних баз щодо різних аспектів впливу харчування людини на розвиток атеросклерозу, серед яких 8 англомовних, 8 україномовних статей.

Результати дослідження: Визначено, що атеросклероз напряду залежить від присутності ендотеліальної дисфункції, а саме від дисбалансу між вазоконстрикторними та вазодилататорними факторами. Наразі у науковій спільноті клініцистів ендотелій вважається окремим «органом», що визначається сукупністю клітин, які вистилають судини зсередини й сприяють підтримці внутрішньоклітинного гомеостазу. Цілісність ендотелію може бути порушена через низку біохімічних процесів, таких як вільнорадикальне окислення, вивільнення констрикторних простагландинів через наявність ураження судин, проліферації гладком'язових клітин у відповідь на деякі із можливих змін.

Згідно думки Т. В. Талаєвої (2023) вважається, що наявність стійкої дисліпідемії та порушення обміну речовин на біохімічному рівні, а також пошкодження ендотеліальних клітин, призводять до початкової стадії атеросклерозу судин.

Детально вивчений вплив ожиріння на своєрідний каскад реакцій біологічно активних сполук, що, як результат, демонструє пошкодження цілісності вистилаючого шару клітин артерій та артеріол. Виявлено, що у людей з надмірною вагою тіла значно підвищений рівень лептину – гормону, що регулює почуття насичення їжею. Це сприяє виникненню лептинорезистентності та призводить до підвищення накопичення вісцерального жиру. Через такі зміни в організмі людини знижується активність адипонектину, зумовлюючи підвищення відповідей тканин організму на інсулін. Поступово розвивається запалення тканини підшлункової залози та стрімкий зріст кількості сполук запалення – цитокінів та інтерлейкінів. Ще одним важливим фактором, що індукує настання атеросклеротичних змін інтими судин, є загибель пінистих клітин, які при ненормованому прийомі незбалансованої їжі накопичують у собі великі кількості кристалів холестерину. Наразі велика увага приділяється ще й кардіометаболічним ризикам та факторам з боку способу життя людей. Паління тютюну, відсутність фізичної активності, наявність ожиріння, нерегулярні прийоми калорійної та високообробленої їжі суттєво впливають на швидкість розвитку захворювання.

Харчування є однією з найважливіших складових способів життя, адже напряму позначається на усіх метаболічних процесах в організмі та має здатність змінювати їх. Усім відомо, що кожній культурі притаманний свій тип дієти, і цей момент суттєво впливає на наявність ризику появи атеросклерозу.

Тривале вживання великої кількості продуктів з високим вмістом жирів (тваринні жири, маргарин, продукти з надлишковим вмістом холестерину) спричинюють так званий дієтоіндукований атерогенез. Така харчова поведінка спричинює швидке звуження просвіту судин, що проявляється погіршенням системного та коронарного кровопостачання, розвитком минутих порушень мозкового кровообігу, появою жирового стеатозу печінки й додатковим підсиленням вже наявних змін в ендотелії артерій організму.

За даними дослідження Грейди Н. відомо, що червоне м'ясо, сильно оброблене під час приготування, велика кількість жирних молочних продуктів, солодоців, з високою концентрацією цукру в них, рафіновані продукти та напівфабрикати

в організмі людини, спричинюючи розвиток абдомінального ожиріння, на тлі інсулінорезистентості.

Натепер вченими було доведено корисний вплив іншого типу харчування – «середземноморської» дієти. Такий тип раціону допомагає контролювати вміст холестерину й цукру в крові через значне обмеження вживання людиною червоного м'яса, рафінованих та значно оброблених продуктів. Додатково рекомендується зменшення питомої долі білого хлібу, випічки та макаронних виробів у прийомах їжі на користь збільшення частки свіжих овочів та фруктів, риби, бобових, цільнозернових круп та нежирних кисломолочних продуктів. Згідно даних Можини Т.Л. (2025) стало відомо, що у країнах з низьким рівнем заможності населення вуглеводи забезпечують більшу частину енергетичної цінності раціону, відповідно відмічена кореляція із ризиком цереброваскулярних кризових станів. Розглядаючи споживання жирів, ситуація в країнах дещо змінюється. Високий рівень ліпідів різного роду в раціоні притаманний саме для жителів розвинутих країн. У жирів існує оптимальний відсоток їх споживання, що складає в раціоні приблизно 25-30%. Дисбаланс у вигляді нестачі здатен спричинити ламкість судинної стінки, а надлишок сприяє розвитку атеросклеротичного ураження судин.

Висновки: Виявлено основні фактори, що спричинюють розвиток атеросклерозу. По-перше – це дисбаланс між вазопресорними та вазодилататорними сполуками, по-друге підсилене вільнорадикальне окислення що має точки впливу з боку раціону. Визначено, що каскад біохімічних та гормональних реакцій у комплексі з ожирінням, фіксованим високим вмістом холестерину можуть спричинити стійке пошкодження стінки судин. Таким чином, існує зв'язок між харчовою поведінкою та її впливом на розвиток стійкого запалення ендотелію судин.

